

بسم الله الرحمن الرحيم

نیسگیللی سۆزلر

شاعر قوچعلی سهرابی • یدرگین

جداقیه قرهچمن - ۱۳۹۷

سرشناسه	: سهرابی، قرچعلی، ۱۳۳۸-
عنوان و نام پدیدآور	: نیسیگیللی سؤزلر / شاعر قرچعلی سهرابی (دیدرگین).
مشخصات نشر	: قم: یاس بخشایش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۹۶ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۰۵-۷۵-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: شعر ترکی آذربایجانی -- ایران -- قرن ۱۴
ژانر	: Azerbaijani poetry -- Iran -- ۲۰th century
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ۹۱۴/س/PL۳۱۴
رده بندی دیسی	: ۸۹۴/۳۶۱۱
شماره ثبت کتاب	: ۵۳۳۹۷۹۲

قم، سیابان: صفائیه، کوچه بیگدلی، پلاک ۱۴۳
تلفن: ۰۲۵ - ۳۷۷۳۹۶۹۹

نیسیگیللی سؤزلر

یازان: قوچعلی سهرابی «دیدرگین»

ناشر: انتشارات یاس بخشایش

حروف چین: مهدی بدری یحیاء داش

ویراستار: اکبر قنبری تیکمه داش

طرح روی جلد: محسن نجاری

عکس روی جلد: محمد فرح‌لو

نوبت چاپ: تابستان ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

مؤلف: ۰۹۱۴ ۲۵۶ ۹۹ ۵۸

حق چاپ محفوظ است

فهرست

۱۰.....	مقدمه.....
۲۰.....	تقدیر و تشکر.....
۲۱.....	سر آغار سخن.....
۲۶.....	حایف اولسون.....
۲۷.....	ائيله يير.....
۲۸.....	سن سيزا.....
۲۹.....	گؤزلريوه.....
۳۰.....	زلف تار.....
۳۱.....	ياراديب دير.....
۳۲.....	باريشديرين.....
۳۳.....	اويون باز شاعر.....
۳۴.....	نئيليسن.....
۳۵.....	مذمت.....
۳۶.....	گيزلتيديم.....
۳۸.....	من قوجالاندان سورا گلدين.....
۳۹.....	قصدي وار.....
۴۱.....	قوجالار.....

- ۴۳..... پای وئرمه ییر
- ۴۵..... ایریشیر
- ۴۷..... عالیاسیزباشیم
- ۴۹..... شونزاردا چیچک بیتمز
- ۵۱..... منی یاددان پی خاتالین
- ۵۳..... قاراچوخ
- ۵۵..... گۆره بیلمزس
- ۵۷..... منیم
- ۵۹..... اولمادی ۱
- ۶۰..... قوجالمیشام
- ۶۱..... خسته قاسیم
- ۶۳..... پوج صحبت
- ۶۴..... گرک
- ۶۵..... لب شیرین
- ۶۶..... ترک دیارم من
- ۶۷..... گئتدین
- ۶۸..... بخت اولدوزوم
- ۶۹..... آی اوجا داغلار
- ۷۱..... انصاف دئیل
- ۷۲..... یووام داغیلیب
- ۷۴..... اوزوم بیلدیم

۷۶	ال چکن دئیل
۷۸	سانار
۸۰	داد آیریلیقدان
۸۳	ئەلە ییرم
۸۶	قالاییب
۸۹	مانس
۹۱	دۇندرب
۹۲	تیکمه داش
۹۴	پیشیک لرین حکایتی
۱۱۰	خبر آل منی
۱۱۱	یازاجاغام من
۱۱۲	اولمادی ۲
۱۱۴	اولمادی ۳
۱۱۵	سووشار
۱۱۷	کۆز اورە ییمده
۱۱۸	اونسوز لامیشام
۱۲۰	قدر نمک
۱۲۳	کۆنلومون ایشی
۱۲۵	قوجا دونیا ۱
۱۲۷	ذکات
۱۳۰	اوزوم سندن

- ۱۳۲..... آنالار حقینده
 ۱۳۴..... دیش آغریسی
 ۱۴۰..... ارماز
 ۱۴۲..... عریخانه
 ۱۴۴..... عزیز تلماسیم شاعر اکبر قنبری جنابلارینا اتحاف
 ۱۴۷..... ایککی شاعر دن بیر غزل
 ۱۴۹..... هم یئرلیم آقام احمد رضایی جنابلارینا اتحاف
 ۱۵۴..... ساری پیر
 ۱۵۹..... آذربایجان
 ۱۶۵..... زلزله
 ۱۶۷..... تیتردی
 ۱۶۹..... ساخلامیشام
 ۱۷۰..... شاباش
 ۱۷۱..... هله ده
 ۱۷۲..... مدح حضرت محمد «ص»
 ۱۷۴..... مدح حضرت علی «ع»
 ۱۷۸..... قوجا دنیا ۲
 ۱۸۲..... کهلیک ساتان
 ۱۸۷..... توکان ساتان
 ۱۹۳..... شاعر دوستوم اوستاد اکبر قنبری جنابلاریندان نئچه غزل
 ۱۹۵..... ائله دین
 ۱۹۶..... قوراقلیقمیز

- گوزلری خوماردا گلر..... ۱۹۸
- سئو گیلیم..... ۱۹۹
- سن سیز..... ۲۰۰
- گازوند..... ۲۰۲
- خود سئو قلمداشیم داود آریانی جنابلاریندان ایکی غزل..... ۲۰۳
- سردای عشق..... ۲۰۴
- اولمادی کی..... ۲۰۶
- «دیدر گینه» اوستاد صمد..... ۲۰۸
- اوستاد صمد مراد «دیدر گینه»..... ۲۰۹
- ایکی هوشسوز یول..... ۲۱۱
- عزیز دوستوم شاعر رحمان هرزاد اینار جنابلارینا اتحاف..... ۲۱۷
- قره چمنلی دوستوم مهندس بابا اینار جنابلارینا اتحاف..... ۲۱۹
- ادعا ییخار..... ۲۲۰
- گوزل کندیم جداقیه..... ۲۲۲
- هر گلنه دولاشما..... ۲۲۴
- قیامت قارا باغدا..... ۲۳۳
- گورمه میس..... ۲۳۵
- نئچه فارسی غزل قفس استخوانیم..... ۲۳۸
- پای ملخ..... ۲۴۰
- انس شبانه..... ۲۴۱
- طبع غزل خیز..... ۲۴۲
- شان دلدار..... ۲۴۳
- شوخی بی مزه..... ۲۴۵

۲۴۶	شوق وصل
۲۴۷	در وصف استاد شهریار
۲۴۸	در کرم مدگر
۲۵۰	قوس قزح
۲۵۱	خطا پوش
۲۵۲	گرت
۲۵۳	زمانه میگذرد
۲۵۶	برق نگاه
۲۵۷	خود بر سر مزار خود
۲۵۹	فتانه
۲۶۱	دگرگون شدم
۲۶۲	برای سنگ مزارم سروده ام
۲۶۳	شیوا گفتن
۲۶۴	نغمه پر شور
۲۶۵	کشمکش روزگار
۲۶۶	هوای وصل
۲۶۷	درد هجران
۲۶۹	خاکستر
۲۷۰	هوای تبریز
۲۷۱	مدح حضرت علی «ع»
۲۷۳	مرغ دل
۲۷۵	فلسفه زندگی
۲۷۶	شاعر کبر قنبری دن بیر فارسی غزل

عزیز دوستوم شاعر رحمان مهرزاد قاینار جنابلا ریندان بیر فارسی شعر.....	۲۷۸
تقدیم به دوست بسیار عزیزم جناب دکتر کوهستانی عین الدین راست مهربرداری بستان آباد.....	۲۷۹
تقدیم به دوست بسیار عزیزم جناب استاد حسین عزتزاده رئیس شورای شهر بستان آباد.....	۲۸۰
تقدیم به دوست عزیزم استاد داود آریانی بستان آباد.....	۲۸۱
خرسند.....	۲۸۳
تو بی خبر.....	۲۸۴
مشتی پر.....	۲۸۵
زن دیگر.....	۲۸۶
دو قرص نان.....	۲۸۸
سرسازش.....	۲۹۰
نسیم فرح بخش.....	۲۹۱
سلطان خواب.....	۲۹۲
غزل شوق.....	۲۹۳
دیوانه ام پسند.....	۲۹۴
نشناختی.....	۲۹۵

بسم الله الرحمن الرحيم

اؤن سوز

یتمیشینجی ایل لر - یکمه داندا شعر آخشامی کئچیریلیردی
 نچه نفر منطقه نین شاعرلریندن اکی مجلسده شعر اوخودولار و ها
 بئله اوستاد « دیدر گین » ده اول مجلسده بیر " من نیستم " ردیفلی
 فارسی غزل اوخودو:

رتبه هر چند شایانم دهند
 تاج شاهی قصر ایوانم دهند
 هر چه می خواهد دلم آنم دهند
 گر به منت میشود من نیستم

غزل ائله احساسلى اوره يه ياتان و پياملى بير غزليدى كى من
 هميشه اول غزلىن بير نئجه بيتين حفظيدن زمزمه ائديب اوستاد
 ديدر گيني سوراقلاشارديم. اونلار كى ديدر گيني ياخيندان
 نانيار ديلار اونون فى البداهه شعر دئمه يندن سـؤز آچيب
 دانيسار ديلار.

بير گون ديدر گين شعر بوقجاسين اوزوايله گؤتوروب اويماق
 اويماق دولانا دونا گيدر كرمان شهرينه اورادا سوراقلاشير
 اورانين ادبى درنك لر نى بيرى نى آدرسین آليب. گندير
 درنكين موجروسونه سلام وريپ آيدن يچاندان گليب شعر
 اوخوماغين بيلديرير.

موجرو شاعر ديدر گينه بير آياقدان باشا گورالت باخير شاعرين
 داغـيـنيق و قارماقاريشيق حالتيندن ائله بيلير اؤنگه شعري
 اوخويان دير اوزو شاعر دئيل اونا گورا ديدر گيني شعر اوخوماقا
 چاغيراندا كؤنلو گلر گلمز چاغيرير.

شاعر ديدر گين موجرونون چـاغـيرـيشـينـدان ايشى سئچير

میکروفونون دالیسینا گئدینجه ایکی بیت فی البداهه شعر بوقجاسینا

۱۱ تیریر .

جام عشقم گشته لبریز آمدم

از بزرگان اگر در آمدم

شاعران شهر درمان بر شما

میهمان از شهر نبرز آمدم

شاعر در گنن بداهه شعری انجمنده کیلرین چوخ

چوخ خوشونا گلیر اور کدن آلفیشلاییب بیر نچه گون قوناق

ساخلا ییرلار و هاردان گیب ایا کئتمه یین سوروشورلار .

آنجا ق شاعر دیدر گین بیر نچه گون کرماندا قوناق قالاندان

سونرا یئنه شعر بوقجاسین گوتوروب شاعری دولانا دولانا قایدیر

وطنه .

بلی دئیر لر داغ داغا یئتیشمز، آدام آداما یئتیشر . بیر گون بستان

آباددا اوستاد شهریارین ادبی درنگینین شعر برنامه ییسه من

بیر گنجه ردیفلی غزل اوخودوم و بو بیت ایله قورتاردیم .

قنبری بسدی ییخیل یات گنجه کئچمیش یاریدان

توسن طبعی داها سالما آیاقدان بو گنجه

منيم غزليم قورتولوب قورتولمايمش شاعرلرين ايچيندن بير نفر
فى البداهه بئله دئدى:

قنبرى بو غزلىنده ائله طوفان ائله دى
آخترير يول قاچا سهرابى بوجاقدان بو گنجه

امرادا اولانلار شاعر ديدر گيني آلقيشلايب، منده اونيله
گوره شور ايلدا ايلدوقون و هاردا ياشا دايغين سوروشدوم شاعر
ديدر گين ديدن بير آه چكيب بير نئجه بيت شعرايله ياشايشين
چتنيلىكىن، دويانين آلتا اوجا ليغين، كيمينه هاى كيمينه واى
اولدوغون و اوزونون دوياندار دويماغين منه بئله آنديردى.

آى قوجا دويان امواج ائله ين دونياسان
چوخ ميرائلار قويوب سرت ائله ين دونياسان

هنج كيمين صوبحه جه يانمير پوز ييرسن چيراغين
پوزوسان دبدبه لر صاحبي نين طيطاغين
هره نين بير جوره آنجاق داغيديرسان بيلاغين

يىخيان كاخلارى تاراج ائله ين دونياسان
چوخ ميرائلار قويوب حراج ائله ين دونياسان

پهلوانلاردى كى توپراقه چاليرسان كوره يين
يىخيب ائولر چكىسن قهر ايله داملار ديره يين
بالالار داغينه داغليرسان آنالار اوره يين

هى كؤنولر غمه آماج ائله ين دونياسان
چوخ ميرائلار قويوب حراج ائله ين دونياسان

دیدر گنین بوییت ایلری اوره ییمی کؤیرل دیب و منی چوخ چوخ
کدرلندرب باعث اولدو ایندییه کیمی اوندان هر نه ائشیتدیگیمه
و ارون منطقه ده بداهه گولوغا معروف اولوب و اشتهار تاپماغینا
داهادا آرتیق اینانام. اؤزوده بونا ایناناراق دئیر

گویند خلق بر من با لطف و مهربانی
در فی البداهه اولی اعجوبه زهمانی
آری درست گریند الحق به فی البداهه
طبع روان دارم اما نه آچنانسی
من هر سخن که گویم سخن شعر گویم
باشعر میروسانم مهربانسی

بونودا دئمه لیم کی بیر گونه انجمنده داود آریانی بئله بیر
قایتارما بیت ایله طنز شعر اوخودو

قسمت اولایمیز ریاست منه
سیزده وئرن رای وکالت منه

یئنه شاعیر دیدر گین بیر گوز یوموب آچیم زماندا آریانی نین
شعرینه فی البداهه جواب دئدی:

سن هله داود بو ایشیندن چکیل
آغ چکی مندن آل عم اوغلو اکیل
قوی هله بو دوره اولوم من وکیل
پستووی وئر دورد ایل امانت منه
خلق وئر ره رای وکالت منه

سؤزومه قوت اولاراق بیرگون شاعر رحمان مهرزاد «قاینار» دان
سوروشدوم سنین نظروا بیزیم منطقه ده حال حاضرده هانسی
شاعر فی البداهه ده گوجلوشعر دئییه بیلیر.

ساعداینار چوخ محکم و قاطعیت ایلن دئدی.

هر دم هر دم گرک دلی دانیشاق

پوریا سساء یک ولی دانیشاق

البرز اوستانیندا غربی آذربایجان اوستانیناجان فی البداهه ده
شاعر دیدرگین دن گوجلوشاعر تانیمیرام. لاپ اطمینانینان دئییه
بیللم کی خسته قاسیمین رمانیندان اینابه جک شاعر دیدرگین
کیمی گوجلوشعر فی البداهه شعر دئیز ارماییب حتی خسته قاسیم
اؤزو ایندی ساغ اولسایدی بونو تایید ندردی. ا. جورکی هامیمیز
بیلیریک چوخ شاعرلر فی البداهه شعر یارادی. یه بیلرلر ولی
گوجلوشعر اولمور.

البتہ منده بونو دئمه لیم کی اوستاد دیدرگینین بیر فقط
فی البداهه لری یوخ بلکه گوجلوشعر فارسی و تورکو غزللری
هابثله روان و اوره یه یاتان گرایلی، قوشما و گوزل حکایتلری
وار اورنک اولاراق:

باخاندا گوزلریم ای نازلی یار گوزلریوه
تله خومار اولورام من خومار گوزلریوه

قاللارین خنجر چکیب دیر قتلیمه جان قصدی وار
فیکری قان تان ییر او قاشلار توکمه گه قان قصدی وار
و نئچه بیت نمونه فارسی غزل:

من روح عاشقم که در این جسم فانیم
زندانی چنین قفسی اوستم خوانیم
من مرغ گلشن ملکوتی فانیم ز خاک
این جرم آدم است که خاستنیام

تو ای نسیم فرح بخش زندگانی من
تو ای بهانه هر لحظه زنده مانی من
مشوقم به غزل چشم شوخ و مست تو شد
تویی تویی سبب شعر و نغمه خوانی من

دیدر گین ذاتا شاعر دیر قوشدوغوشعرلردن آنالاشیلیر که...

طبع ایله قلمه آلیب دیر.

دیدر گینین آنادان اولدوغو کند «جداقیه» قره چمن ایله هم
کوشن و اوستاد شهریارین کندی خشکتاب ایله بیر بیرینه
یاخین اولدوغو و شاعیر دیدر گینین اوستاد شهریارا علاقه

سی نین چوخلوغو باعث اولوب شاعر دیدرگین اوستاد
شهریارین غزللری نین وزینده وهمده فارسی شعرینه
تورکو اوخشاتما^۱ یازسین.

ای همای رحمت توجه آیتی خدارا
که به ماسوا فکندی همه سایه همارا

«شهریار»

ای ادیب خاشکناپی و حکیم حکمت آرا
به فضای یادگاریست تو فزوده ای صفارا
چه خوش آن غزل که نغمه علی ای همای رحمت
به چه ذوق مدح کردی شاه ملک لافستارا
«دیدرگین»

آمدی جانم به قربانت ولی من پیر
بی وفا حالا که من افتاده ام از پای
نازنینا ما به ناز تو جوانی داده ایم
دیگر اکنون با جوانان ناز کن با ما چرا
«شهریار»

گلدین ای گول ولی باغیریم قارالاندان سورا گلدین
یام یاشیل داغلارین اوستون قارالاندان سورا گلدین
آغاریب دای باشیمین قاره توکو آغ یونا دوندو
آی وفاسیز نیه بس من قوجالاندان سورا گلدین
«دیدرگین»

شايد چوخلارينا سورغو اولموش اولاشايرين تخلصى نيه
 ديد، گين دير بونو آچيقلاماليام كى «ديدركين» شاعرين اوزايسته
 يگينه گورا سئچيليب نئجه وقت بوندان قاباقدان شاعر
 دوستلارينا دئيردى منه بير تخلص تاپين منيم حال-يما شامل و
 ياشايشيما ايتقون ايلسون شاعرين دوستلارى و اونلار كى شاعرى
 ياخيندان تانيرديلار. ياشايشينا تانيشليقلارى وارى دير شاعره
 بو تخلص لرى سئچدیل «خانه به دوش» «نالان» «آواره»
 «سرگردان» و... شاعر ديد، گين، تخلص لرى يولداشلاريندان
 ائشيدندن سونرا دئدى بولارين ماموسو منيم ياشايشيما اويقون
 و مرتبط ديراما اونوكى اوره ييم ايسته سون بونلارين هئچ بيرى
 سى دئيل تا اينكه بير گون من چوخ يكرله ائشيدن سونرا
 ديدركينى يادىما ساليب دوستلارين نئجه سینه اوجملدن
 شاعر قاينار و صمد مراديه دئديم اونلاردا بىندى سونرا شاعر
 سهرابيا پيشنهاده ائتديك سهرابى ديدركينى ائشيدن كيمي سهراب
 سئوينيب و قبول ائتدى بونودا دئمه ليم كى شاعير سهرابى
 توركو شعرلرينده «ديدركين» و فارسى شعرلرينده «دگرگون»
 تخلص ائدير.

كتابىندا آدى نيه «نيسگىللى سۆزلەر» دىر اونودا تاپشيريىق
كتاين اوخوجولارىنا. بىردە «نيسگىللى سۆلر» مجموعه سى رسم
الخط باخيمىندان نقصان نظره گلسه شاعرىن سلىقه سىندن و
آلەيغى قىراردان آسىلى دىر چونكو «دىدرگىن» نظرىن آين شايىن
بئله دئير:

منيم ياشادىم كند «جداقيه» اوستاد شىريارىن كندى خشكنا
ياخين دىر رسم الخط گر ك محاوره دىلنه ياخين اولسون
اوستاد شىريارىن «حيدر بابا اسلام» پوئماسى^۱ ايلك دۇنه چاپ
اولاندا بئله چاپ اولموشدو.

بوكتابدا يازىلان شعرلردن دىدا چوخ دانىشماق اولسادا
اوخوجولارى آرتىق يورمايق- دئيه ائله بو قىرره قناعت ائدىب
اوستاد «دىدرگىن» آرتىق باشارىلار و باشقا اثرار بارا تماقدا
اوغورلار آرزولايلاق سۆزوموزو باشا چاتدىريرىق.

ساغ اولون شاد ياشايىن

۱۳۹۷/۵/۳۰ اكبر قبرى تىكمەداس

تقدیر و تشکر

• اولوتانری نین گوژل آدی و یادی ایله

بئری وار بوتون عزیزلردن که بو کتابین بو یثره گلیب چاتماسیندا
بند نین مسوق اولوب ، اؤز معنوی و مادی یاردیملارین منه
اسیرگه گیب لیر هابئله آقایان مهدی بدری، یونس نیکخواه،
محمد زارعیان سهیل قنبری که بو کتابین چاپا حاضرلانماغیندا
ویرایش حروف چیننی و تاپ ایشلرین عهده لرینه چکیب گوژل
صورته یثرینه یئتیریب لر و ضما او تاد اکبر قنبری که نه یاز نه
یای نه گووز^۱ نه قیش اون ایکم یین هر چاغیندا نچه ایلردیر هر
جهتدن منه یاردیم ائدیب قویما لار من احساس یالقیزلیق ائدم
و کتابین ویراستارلیغین یولداشلیقدا قبول ائدیب چوخ اینجه و
ظرافت ایله حوصله خرجه و ثریب باشا چاتدیرماز هر تک
تکینه اؤز منتدارلیغیمی بیلدیریب تقدیر و تشکر ائدیب هامیلارینا
اولو تانریدان اوزون عؤمور و جان ساغلیغی دیله یب شونلر و
آیدین گله جک آرزولاییرام.

قوجعلی سهرابی جداقیه: «دیدرگین»